

provinciale waterstaat van groningen

EENDRACHTSKADE z.z. 2 — 9726 CW GRONINGEN — TELEFOON 050-164911
 POSTADRES: POSTBUS 620 — 9700 AP GRONINGEN

NR. 7681/Be

BIJLAGEN:

terug: 4

nieuw: 3

Aan

Gedeputeerde Staten van
 de provincie Groningen.

BERICHT OP: kb. G.S. d.d. 20 juli 1982,
 nr. 13.052 (13.496), 2e afd.

Groningen, 28 september 1982.

ONDERWERP: Waterschap Westerkwartier,
 toepassing wet B.W.O. t.a.v.
 windwatermolen "De Westerhorner-
 polder".

De hierbij teruggaande brief van de hoofdingenieur-directeur van de rijks-waterstaat directie Groningen van 25 mei 1982, nr. AX 3568 geeft mij aanleiding u als volgt te berichten.

Vanwege de onbetrouwbaarheid van de oude bemalingsinrichting van de Westerhornerpolder moest op korte termijn een voorziening worden getroffen. De bouw van een permanent gemaal uitsluitend ten behoeve van die polder paste echter niet in het raamplan waterbeheersing van het waterschap Westerkwartier. Daarom lag het aanvankelijk in de bedoeling een bemaling met een tijdelijk karakter en derhalve van eenvoudige constructie te bouwen nabij de windwatermolen. Een daarvoor benodigde schroefpomp met aandrijving was reeds in het bezit van het waterschap.

De bouwkosten van een dergelijk gemaal zijn door het waterschap als volgt begroot.

Kostenraming:

Algemeen: Aanvoer materialen	f	500,-
Grondwerk: 40 m3 grond ontgraven pompkelder, ontvangbed	"	400,-
5 m3 zand in het werk	"	150,-
Pompkelder: 40 m gecreosoteerde damwand	"	6.000,-
50 m gordingen + ankers	"	1.000,-
0.5 m3 gewap. beton vloer	"	250,-
10 m3 beton voor ontvangbed i.h.w.	"	750,-
Pompinstallatie: reeds aangekochte pomp	"	8.000,-
plaatsen pomp	"	<u>2.000,-</u>
Transporteren	f	19.050,-

Transport		f 19.050,-
Stroomvoorziening: aansluiting E.G.D.		" 35.800,-
aansluitkosten installateur, meterkast enz.		" 4.000,-
IJzerwerk: krooshek in het werk		" 1.500,-
10 m stalen afvoerbuis Ø 400 plaatsen		" 500,-
Timmerwerk: houten ombouw		" 2.000,-
Diversen: open bemaling		" 200,-
afvoer materialen		" 200,-
		<hr/> f 63.250,-
	b.t.w.	" 11.385,-
		<hr/> f 74.635,-
	Onvoorzien, afronding	" 365,-
		<hr/>
	Totale kosten	<u><u>f 75.000,-</u></u>

Zoals bekend is inmiddels van dit plan afgestapt en is de vijzel van de windwatermolen van een elektrische aandrijving voorzien.

De daarvoor gemaakte kosten bedragen:

Offerte fa. Th. Bremer en Zonen	(bijlage I)	f 69.785,-
Minder werk idem	(bijlage II)	" 9.894,30
	blijft	f 59.890,70
Aansluitkosten E.G.D.	(bijlage III)	" 42.244,-
Slopen oude aandrijving	f 800,-	
Noodbemaling	f 1.200,-	
Installatiekosten	f 8.177,-	
Automatische vetsmering	<u>f 2.000,-</u>	
		<hr/> f 12.177,-
	Totaal	f 114.311,70

Uit een en ander kan worden opgemaakt dat het afzien van het oorspronkelijke plan het waterschap geen besparing heeft opgeleverd, integendeel, dat tot dusver extra kosten zijn gemaakt tot een bedrag van f 39.311,70.

Indien de vijzel naast door electriciteit door windkracht moet kunnen worden aangedreven, zal datgene wat als minder werk is aangegeven ten bedrage van f 9.894,20 alsnog moeten worden uitgevoerd.

Naast de kosten van restauratie van de molen kunnen naar mijn mening ook de extra kosten van de huidige bemalingsinstallatie tot een bedrag van afgerond f 50.000,- in aanmerking worden genomen voor subsidie in het kader van de wet B.W.O.

De kosten van een nood-stroomvoorziening in de vorm van een diesel-noodaggregaat worden door het waterschap begroot op $\pm$ f 80.000,-. Hoewel de voor het waterschap blijvende kosten in geval van aanschaffing van een noodaggregaat beduidend geringer zullen zijn, geeft men om verschillende redenen de voorkeur aan de duurdere oplossing zijnde de aandrijving door een gerestaureerde windmolen.

Ik meen hiermede de gestelde vragen naar behoefte te hebben beantwoord en geef u in overweging de hoofdingenieur-directeur van de rijkswaterstaat in vorenstaande zin te berichten en er op aan te dringen dat het voor B.W.O.-subsidie in aanmerking komende bedrag wordt bepaald op f 150.215,- (restauratie) plus f 50.000,- (extra kosten bemalingsinrichting) is totaal f 200.215,-.

De directeur-hoofdingenieur
van de provinciale waterstaat:

PROVINCIAAL BESTUUR VAN GRONINGEN

Telefoon 050-164911
 Martinikerkhof 12
 9712 JG

Telex adres 53240 gncv nl
 Postbus 610
 9700 AP

Nr. 13.052/47/9a, 2e afd.

Bijlage(n): 3

Aan de hoofdingenieur-directeur
 van de rijkswaterstaat in de
 directie Groningen
 Kempkensberg 2
 Postbus 30041
 9700 RM GRONINGEN

Antwoord op brief van 25 mei 1982,
 kenmerk AX 3568.

Groningen, 7 DEC. 1982

Onderwerp: toepassing wet B.W.O. t.a.v.
 de windwatermolen de "Wes-
 terhornerpolder" in de ge-
 meente Grijskerk van het
 waterschap Westerkwartier.

Provinciale Molencommissie

422 M 44

Onder verwijzing naar uw terzijde aangehaalde brief, welke wij onder meer om advies hebben gezonden aan gecommitteerden uit het hoofdbestuur van het waterschap Westerkwartier, delen wij u het volgende mede.

Vanwege de onbetrouwbaarheid van de oude bemalingsinrichting van de Westerkwartierpolder moest op korte termijn een voorziening worden getroffen. De bouw van een permanent gemaal uitsluitend ten behoeve van die polder paste echter niet in het raamplan waterbeheersing van het waterschap Westerkwartier. Daarom lag het aanvankelijk in de bedoeling een bemaling met een tijdelijk karakter en derhalve van eenvoudige constructie te bouwen nabij de windwatermolen. Een daarvoor benodigde schroefpomp met aandrijving was reeds in het bezit van het waterschap.

De bouwkosten van een dergelijk gemaal zijn door het waterschap als volgt begroot:

Kostenraming:

Algemeen: Aanvoer materialen	f	500,--
Grondwerk: 40 m3 grond ontgraven pompkelder, ontvangbed	"	400,--
5 m3 zand in het werk	"	150,--
Pompkelder: 40 m gecreosoteerde damwand	"	6.000,--
50 m gordingen + ankers	"	1.000,--
0.5 m3 gewap. beton vloer	"	250,--
10 m3 beton voor ontvangbed i.h.w.	"	750,--
Pompinstallatie: reeds aangekochte pomp	"	8.000,--
plaatsen pomp	"	2.000,--
Stroomvoorziening: aansluiting E.G.D.	"	35.800,--
aansluitkosten installateur, meterkast enz.	"	4.000,--
IJzerwerk: krooshek in het werk	"	1.500,--
10 m stalen afvoerbuis Ø 400 plaatsen	"	500,--
Timmerwerk: houten ombouw	"	2.000,--
Diversen: open bemaling	"	200,--
afvoer materialen	"	200,--

	f 63.250,--
B.T.W.	" 11.385,--
	<hr/>
	f 74.635,--
Onvoorzien, afronding	" 365,--
	<hr/>
Totale kosten	f 75.000,--
	=====

Zoals bekend is inmiddels van dit plan afgestapt en is de vijzel van de windwatermolen van een elektrische aandrijving voorzien.

De daarvoor gemaakte kosten bedragen:

Offerte fa. Th. Bremer en Zonen (bijlage I)	f 69.785,--
Minder werk idem (bijlage II)	" 9.894,30
	blijft f 59.890,70
Aansluitkosten E.G.D. (bijlage III)	" 42.244,--
Slopen oude aandrijving	f 800,--
Noodbemaling	f 1.200,--
Installatiekosten	f 8.177,--
Automatische vetsmering	f 2.000,--
	<hr/>
	f 12.177,--
Totaal	f 114.311,70.

Uit een en ander kan worden opgemaakt dat het afzien van het oorspronkelijke plan het waterschap Westerkwartier geen besparing heeft opgeleverd, integendeel, dat tot dusver extra kosten zijn gemaakt tot een bedrag van (f 114.311,70 - f 75.000,-- =) f 39.311,70.

Indien de vijzel behalve door electriciteit ook door windkracht moet kunnen worden aangedreven, zal datgene wat als minder werk is aangegeven ten bedrage van f 9.894,20 alsnog moeten worden uitgevoerd. Naast de kosten van de restauratie van de molen kunnen onzes inziens ook de extra kosten van de huidige bemalingsinrichting tot een bedrag van afgerond f 50.000,-- (f 39.311,70 + f 9.894,20) in aanmerking worden genomen voor subsidie in het kader van de wet B.W.O.

Verder delen wij u nog mede, dat de kosten van een nood-stroomvoorziening in de vorm van een dieselnoodaggregaat door het waterschap Westerkwartier op ongeveer f 80.000,-- worden begroot. Hoewel de voor het waterschap blijvende kosten in geval van aanschaffing van een noodaggregaat beduidend geringer zullen zijn geven gecommitteerden uit het hoofdbestuur van voornoemd waterschap om verschillende redenen de voorkeur aan de duurdere oplossing zijnde de aandrijving door een gerestaureerde windmolen.

Gelet op het vorenstaande zullen wij gaarne van u vernemen of u er thans mee kunt instemmen, dat de totale geraamde kosten van f 150.215,-- (restauratie) + f 50.000,-- (extra kosten bemalingsinrichting) = f 200.215,-- voor toepassing van de wet B.W.O. in aanmerking komen.

Gedeputeerde staten
der provincie Groningen:

get. H.J.L. Vonhoff, voorzitter.

get. B. C. H. Verdoes, griffier.

WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN CULTUUR
 MINISTERIE VAN CULTUUR, RECREATIE EN MAATSCHAPPELIJK WERK
 RIJKSDIENST VOOR DE MONUMENTENZORG

CORR. NR. 4418	AFD. 1
ING: 21 FEB. 1983	
KLASS. NR. 1.853.1	BIJL. -

AANTE KIENEN

Waterschap Westerkwartier
 Postbus 12
 9800 AA ZUIDHORN

d.d. 18 mei 1982

84.900

uw brief

nummer

Rijswijk, Steenvoordelaan 370
~~Bredaplein 21, tel. 030-281220~~
~~Postbus 1200, 3700 BA Zoetermeer~~
 telefoon 94 92 33

onderwerp

Verzoekschrift bedoeld in art. 15, 1e en 2e lid, van de Monumentenwet ten aanzien van het beschermde monument molen van de Westerhornerpolder te Grijskerk (Gr.)

4 FEB. 1983

Beschikkende krachtens de artikelen 14 en 15 van de Monumentenwet op bovenvermeld verzoekschrift deel ik U mede, dat ik geen vrijheid kan vinden U vergunning te verlenen tot het vernieuwen van de mechanische aandrijving van de molenschroef van de molen van de Westerhornerpolder te Grijskerk overeenkomstig de overgelegde omschrijving/begroting van de firma Th. Bremer & Zonen te Paterswolde.

Verschillende onderdelen, welke volgens genoemde omschrijving van staal geconstrueerd zouden moeten worden, passen niet bij de leeftijd en de bouwgeschiedenis van het monument.

Het kamrad aan de koningspil en het kamrad aan de schroef dienen van bestendige houtsoorten te worden vervaardigd, waarvan de duurzaamheid en andere goede eigenschappen bekend zijn. Mijn voorkeur gaat uit naar eike- of iepenhout. Met de keuze van groenhard voor de kammen kan ik mij verenigen.

Een gewijzigde opzet zie ik gaarne van U tegemoet; de installatie dient zodanig te worden uitgevoerd, dat de vijzel zowel door de windmolen als door de electromotor kan worden aangedreven.

Afschrift dezes zend ik aan Gedeputeerde Staten van Groningen en aan Burgemeester en Wethouders van Grijskerk.

De Minister van Welzijn,
 Volksgezondheid en Cultuur
 namens deze
 het Hoofd van de afdeling Monumenten

Provinciale Molencommissie

444 M42

(Mr. G.W. van Herwaarden)

bladzijde 2

nummer 64.900

U wordt erop attent gemaakt, dat belanghebbenden, die rechtstreeks
in hun belang getroffen zijn, ingevolge artikel 26 van de Monumenten-
wet (Staatsblad 1961 no 200) tegen deze beslissing binnen twee maan-
den na de datum van verzending hiervan beroep kunnen instellen door
een met redenen omkleed beroepschrift in tweevoud te richten aan
H.M. de Koningin en in te dienen bij de Afdeling voor de geschillen
van bestuur van de Raad van State, Binnenhof 1 te 's-Gravenhage.
Tenminste deze beslissing of een kopie daarvan moet bij het beroep-
schrift worden overgelegd. De werking van een vergunning als bedoeld
in artikel 14 van de Monumentenwet is geschorst door de indiening
van een beroepschrift.